

og Biblioteket i Aarhus. — Endelig skulle saadanne Tryksager, der have en mere privat, fortrolig Karakter, ogsaa afleveres til Bibliotekerne, men dog saaledes, at vedkommende kan kræve, at disse Tryksager ikke gøres til Genstand for Udlaan eller lægges frem for Offenheden, men gemmes hen i indtil 100 Aar. Man haaber derigennem at kunne skaffe Bibliotekerne adskilligt, som de ved den tidligere Lovgivning have maattet savne, adskilligt, som kan blive af Betydning for navnlig det historiske Studium. — Og endelig fordres der, at alt, hvad der trykkes, skal afleveres, saa at det bliver Bibliotekerne, der kommer til at foretage Sondringen, mellem hvad der bør opbevares, og hvad der ikke bør opbevares. — Dette er vel nogle af de væsentligste af de Punkter, hvorpaa der sker Forandring ved den her foreslaaede Revision.

Lovforslaget er gaaet gennem det andet Ting, uden at der er foretaget Ændringer deri; men der fandt angaaende Lovforslaget en Forhandling Sted, og i denne Forhandling sluttede man sig til alle de foreslaaede Ændringer. Paa et enkelt Punkt havde man fra enkelt Side spagfærdige Indvendinger at gøre, nemlig med Hensyn til Opbevaringen af alt, hvad der trykkes, og Pligten til at aflevere Ting, som ere af en privat og fortrolig Karakter. Man mente, at Bibliotekerne her kom til at modtage og opbevare alt for meget og alt for meget af Literatur, som ikke havde sænderlig Værd. Nu er det jo en egen Sag at tale om, hvad der har Værd, og hvad der ikke har Værd, navnlig for Eftertidens Historieforskere. Der trykkes sikkert mange Bøger, som offentliggøres og afleveres til Bibliotekerne, der for Eftertiden ikke have stor Værdi, medens adskilligt af det, der trykkes som Manuskript, kan have meget betydelig Værdi for Eftertidens historiske Forskning. Det var væsentlig kun paa dette Punkt man havde Indvendinger at gøre mod de nyere Bestemmelser i dette Lovforslag. — Der blev gjort Indvendinger, uden at der blev stillet Ændringsforslag imod andre Punkter i Lovforslaget, men saadanne som allerede findes i Forordningen af 1832. Der blev talt om, om det ikke vilde være heldigt for Bibliotekerne at lægge Afleveringspligten over paa Forlæggerne i Stedet for paa Bogtrykkerne; Bogtrykkerne aflevere jo Værkerne i løse Ark, det vilde være helligere for Bibliotekerne, om de afleveredes heftede Eksemplarer. Dette kan jo ikke nægtes, men jeg maatte alligevel fraraade

en Ændring her og vil fremdeles fraraade den, fordi man paa dette Punkt har gjort en Erfaring, ganske vist for mange Aar siden. I Aarene 1821—32 havde man det saa, at Afleveringspligten var lagt paa Forlæggerne. Men det viste sig mindre heldigt for Bibliotekerne, og man mener derfor at staa sig ved at blive ved den gamle Ordning, at lade Bogtrykkerne aflevere, da man saa er sikker paa at faa afleveret, hvad Bibliotekerne skulle have. At lade Afleveringspligten falde baade paa Forlæggere og Bogtrykkere vilde i forskellige Tilfælde let føre til, at Ansvaret forflygtigedes, og at adskilligt vilde gaa tabt for Bibliotekerne. Man fastholder derfor den gamle Ordning om Afleveringspligt for Bogtrykkerne uden for det Tilfælde, at Forlæggeren lader trykke en Bog i Udlandet. I saa Tilfælde lægges Afleveringspligten paa Forlæggeren, ligesom ogsaa denne faar Pligt til at give Oplysning om, hvem der er Bogtrykkeren.

Der blev i Folketinget gjort Indvending mod, at alt skulde afleveres til Bibliotekerne, idet man mente, at der vilde blive afleveret en Mængde, som Bibliotekerne ikke have Brug for. Det skal jeg ikke benægte. Men man staar sig sikkert ved — og jeg tænker ikke alene paa Bibliotekerne i denne Sammenhæng, men jeg tænker paa Samfundet som Helhed — ved at lade Bibliotekerne foretage Sondringen mellem Tryksagerne og bestemme, hvad der bør gemmes, og hvad der ikke bør gemmes, i Stedet for at overlade det til Bogtrykkerne, som i den Henseende kunne skønne meget forskelligt, saa at man kan faa meget forskellige Resultater deraf. Meget, som i Øjeblikket og i vore Øjne ikke synes at have stor Værdi, kan for Eftertiden have meget stor Værdi. Det er derfor temmelig sikkert det rigtigste, at Sondringen finder Sted paa Bibliotekerne og ikke foretages af Bogtrykkerne.

Det var de væsentligste Punkter, der blev talt om i Folketinget, men der blev, som sagt, ikke stillet Ændringsforslag, og Forslaget gik saaledes uændret gennem Folketinget. Det er min Tro, at Revisionen af denne Lovgivning er heldig for Bibliotekerne. Jeg tror, at disse ville blive vel tjente med at faa Forordningen af 1832 revideret, saaledes som her er foreslaaet. Som jeg før nævnedes, har denne Forordning været en god Lov for Bibliotekerne, men en Revision maa finde Sted, og saaledes som den her foreslaas, tror jeg, Bibliotekerne faa et godt Lovgrundlag, hvorpaa de kunne arbejde videre og samle